

חובים על פי הרשאה

מבוא

1. חובים על פי הרשאה הינם שיטה לביצוע תשלומים על פיה מוטב גובה כספים מהמשלם באמצעות בנקים. חשבון הבנק של המשלם מחוייב וחשבונו של המוטב מזוכה מכוח חיוב שמציג המוטב על פי כתב הרשאה שנתן המשלם.
2. בביצוע תשלומים על פי שיטה זו, משתתפים המוטב, המשלם והבנקים שלהם. לפיכך, יש לקיים מערכת חוזים בכתב שתסדיר את היחסים שבין הצדדים השונים. כן יש לערוך טופסי כתב הרשאה וכתב שיפוי שיבטאו את מכלול היחסים בין הצדדים.
3. הוראה זו מסדירה את מערכת התשלומים בדרך של חובים על פי הרשאה, בעיקר ככל שהדבר נוגע לשמירת זכויות המשלם (להלן - ההסדר).
4. מובהר שאין האמור בהוראה זו בא להטיל על הבנק אחריות כלפי המשלם בכל הנוגע לעסקה שבין המוטב לבין המשלם.

התקשרות הבנק עם מוטב (3/97)

5. (א) פנה מוטב לבנק לשם התקשרות לצורך ההסדר, יבחן הבנק תחילה את טיבו של המבקש ואת הסיכוי כי יוכל לעמוד בכל תנאי ההסדר וההסכם שבינו לבין הבנק.
- (ב) הבנק יקבל מהמוטב כתב שיפוי, בו מתחייב המוטב לשפות כל משלם או כל בנק, בגין נזק שנגרם בשל ליקוי בחומר שהציג המוטב.
- (ג) (1) הבנק יקבל מהמוטב התחייבות לפיה במקרה של מספר חובים לאותו משלם, יודיע המוטב למשלם מהו סכום כל חיוב ומקורו, אלא אם פרטים אלה מופיעים בדף החשבון ששולח הבנק למשלם; ההודעה תישלח למשלם בסמוך למועד חיוב חשבונו.
- (2) על אף האמור בפסקה 1, במקרה של מספר חובים לאותו משלם, שסכומם נקבע בהסכם עם הלקוח, וסכום החיוב משתנה רק כתוצאה מתוספת הפרשי הצמדה, ניתן להסתפק בהודעה מפורטת כאמור, לפחות אחת לשנה, אולם אם במשך השנה חל שינוי בהרכב התשלום, יש לשלוח הודעה נוספת מפורטת כאמור בפסקה 1.

כתב הרשאה (3/97)

6. (א) כתב ההרשאה לא יהיה כללי אלא יתייחס למוטב מסויים ולסוגים מסויימים של תשלומים, כגון, חשבונות חשמל, טלפון, ארנונה, מים, קופת גמל, ביטוח, משכנתאות, מפעל הפיס, מנוי לעיתון ודומיהם.
- (ב) כתב ההרשאה לא יכלול תנאי הפוטר את הבנק של המשלם מאחריות בשל רשלנות.
- (ג) כאשר סכום החיוב או מועדי הפרעון ידועים במועד מתן ההרשאה, יצויינו פרטים אלה בכתב ההרשאה. אם כתב ההרשאה הוא לתקופה קצובה או למספר תשלומים קבוע מראש, יש לציין את התקופה או את מספר התשלומים בכתב ההרשאה. אם ידוע רק סכום בסיס שהוא צמוד ערך, יש לרשום בכתב ההרשאה סכום זה ולפרט למה הוא צמוד, ומה בסיס ההצמדה.
- (ד) אם סכום החיוב או מועדו אינם ידועים, או שהם עשויים להשתנות, יצויין ענין זה במפורש בכתב ההרשאה וכן יצויין מי יקבע אותם, ואת העקרונות לקביעתם.
- (ה) בכתב ההרשאה תפורט זכות המשלם להודיע מראש על ביטול חיוב ועל זכותו לבטל את ההרשאה, והדרך לבטלם.
- (ו) בכתב ההרשאה יפורט האמור בסעיף 9 לעניין הוצאת משלם מן ההסדר.
- (ז) עותק כתב ההרשאה יישמר בידי הבנק של המשלם; חתם המשלם על כתב ההרשאה בבנק, ימסור לו הבנק העתק ממנו.
- (ח) על הבנק להפנות תשומת לב הלקוח שהפרטים בכתב ההרשאה ומילויים הם נושאים שעל המשלם להסדיר עם המוטב.

בקשה לחיוב חשבון על פי הרשאה (7/99)

- 6א. (א) קיבל בנק בקשה לחיוב חשבון על פי הרשאה, ישיב הבנק למוטב תשובה חיובית או שלילית תוך 7 ימי עסקים מיום קבלת הבקשה. במקרה של תשובה שלילית, יודיע על כך הבנק גם למשלם תוך 7 ימי עסקים מיום קבלת הבקשה ויפרט בתשובתו את הסיבה לתשובה השלילית.
- (ב) הבנק יתעד תשובות שליליות שניתנו כאמור בסעיף קטן (א), לרבות הסיבות לתשובות השליליות.

ביטול חיוב על ידי המשלם

7. (א) המשלם רשאי לבטל מראש חיוב מסויים בהודעה לבנק שלו, ובלבד שההודעה כאמור תימסר לבנק לפחות יום עסקים לפני מועד החיוב.
- (ב) המשלם רשאי לדרוש מהבנק לבטל חיוב אם החיוב נעשה על פי הרשאה שבוטלה על פי סעיף 8.
- (ג) משלם רשאי לדרוש מהבנק לבטל חיוב לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם יוכיח לבנק כי החיוב אינו תואם את המועדים או את הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.

- (ד) דרישת ביטול תינתן לבנק בכתב, וככל האפשר בטופס מיוחד לכך, והעתק ממנו יימסר למבטל כשהוא חתום על ידי הבנק.
- (ה) נתקבלה דרישת ביטול, חייב הבנק לפעול על פיה ואין הוא זקוק להסכמת המוטב.
- (ו) להסרת ספק מובהר כי משלם הרשאי לבטל חיוב כאמור לעיל אינו רשאי לדרוש מהבנק לתקן חיוב או לשנותו.

ביטול ההרשאה (3/97) (7/99)

8. (א) המשלם יהיה רשאי לבטל את הרשאיתו בכל עת.
- (ב) הודעת הביטול תינתן בכתב, ככל האפשר בטופס המיועד לכך, והיא תומצא לבנק של המשלם. ניתנה הודעת הביטול בבנק, על הבנק למסור למשלם עותק חתום על ידי הבנק.
- (ג) הביטול ייכנס לתוקף יום עסקים לאחר מתן ההודעה בבנק.
- (ד) חייב הבנק חשבונו של המשלם על אף ביטול כאמור בסעיף זה או בסעיף 7, ישיב הבנק ללקוח את סכום החיוב בערך יום החיוב.
- (ה) הרשאה שניתנה לתקופה בלתי קצובה ולא נעשה בה שימוש במשך תקופה של 24 חודשים ממועד החיוב האחרון, בטלה.

הוצאת משלם מן ההסדר

9. הבנק רשאי להוציא משלם מן ההסדר אם היתה לו סיבה סבירה לכך והודיע למשלם מיד לאחר קבלת ההחלטה בידי הבנק תוך ציון הסיבה.

החזרת חיוב (3/97)

- 9א. במקרה של החזרת חיוב על ידי הבנק שלא על פי הוראת המשלם, יודיע הבנק למשלם על החזרת החיוב מיד לאחר החזרתו, תוך ציון הסיבה.

זיהוי החיוב בדפי החשבון

10. בדפי החשבון שהבנק ממציא למשלם, יהיו רשומים סכומי החיובים על פי הרשאה או החזרתם, בצורה שתאפשר למשלם לזהות את המוטב וזאת על ידי ציון שם המוטב או קוד המוטב. במקרה האחרון על הבנק להקפיד, כי מפתח קוד המוטבים עומד לרשות המשלם.

חייבים במסגרת כרטיסי חיוב (7/99)

11. נהלים אלה למעט האמור בסעיף 6א, לא יחולו על חייבים על פי כרטיסי חיוב כמשמעותם בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו - 1986.